

faae lidt Indflydelse paa de kommunale Sager, men som Valgmaaden er for Dieblittet, kunne de aldeles ingen Indflydelse have, idet et Mindretal, naar Meningerne staa skarpt overfor hinanden, ikke kan faae nogen Indflydelse. Faktist er det altsaa saaledes for Liden, at en Femtedel af Kommunens Vælgere, de høist Betsatte, ene og alene have Magten til at styre Kommunens Anliggender. Jeg tror, at Enhver vil indrømme, at dette ikke alene er uheldigt, men ogsaa urimeligt. I dette Forslag er der jo ogsaa Bestemmelser, der sikkre imod, at de mindst Betsatte skulle faae hele Indflydelsen i de kommunale Anliggender. Dette sikkes jo derved, at der skal være en Valgbarhedsænsus, saaledes at en vis Del af de kommunale Raad skulle vælges blandt de høist Betsatte i Kommunerne. Det ærede Medlem, som jeg fremdeles taler til, sagde ligeud, at han fatte aldeles ingen Pris paa denne Valgbestemmelse. Det kan gjerne være muligt, at det ærede Medlem ikke sætter nogen Pris derpaa, men jeg tror, at det dog er en Sikkring for, at det ikke bliver de mindre Skatteydere, som til enhver Tid kommer til at paaligne Skatter og tage Bestemmelse om, hvad Kommunernes Penge skulle bruges til. Jeg vil ikke sige, at det, som staa i Forslaget, er det ene Rigtige paa dette Omraade; men jeg holder paa, at en Valgbarhedsænsus er meget mere naturlig og stemmende med vor politiske Udvikling end en Indskrænkning af Valgretten. Den stemmer ogsaa med 5te Juni Grundloven; efter denne havde de høist Betsatte netop deres Styrke i en Valgbarhedsænsus. Saa mente det ærede Medlem, at Bønderne vilde blive meget uheldigt stillede, dersom de skulle blive ene-raadene i Amtsrådene. Det kan gjerne være muligt, og jeg ønsker heller ikke, at noget Saadant skal ske; men naar det ærede Medlem tillige mente, at de gjerne kunde komme til at mangle Kræfter, som kunde være dygtige nok til at sidde i Amtsrådet, vil jeg sige til det ærede Medlem, at det behøver man ikke at frygte for. Fordi man har fri Valgret, er man jo ikke bunden til at vælge blandt sine egne Standsfæller af Middelfstanden, man kan jo vælge andre Mænd, som man tror, have Dygtighed, og hvad der iøvrigt hører til for at kunne udfylde denne Stilling. Jeg tror derfor ikke, at den Frygt, som det ærede Medlem nærede, er begrundet, thi har man først den almindelige Valgret, skal man nok finde Mænd, som ikke alene ere dygtige, men ogsaa ere kvalificerede i enhver Henseende til at varetage en saadan Stilling. Som jeg nævnte før, kunde jeg ogsaa ønske Forandringer i dette Lovforslag, som her foreligger, men jeg behøver jo ikke i dette Dieblit at omtale, hvilke Forandringer det skulde være; det kan gøres ved Sagens nærmere Drøftelse, da jeg antager, at man fra alle Sider ønsker, at Sagen skal forhandles her. Naar den saa senere kommer frem her i Salen, kan man

jo stille Endringsforslag for at angive, i hvilke Retninger man kunde ønske at faae Lovforslaget forandret.

Rjar: Det er kun en ganske kort Bemærkning jeg vil gjøre. Jeg er fuldstændig enig med den ærede Ordfører for Forslagsstillerne om Onskeligheden af, at vi kunde faae en saadan Lov, men jeg er uenig med ham i de Forhaabninger, han havde om den gode Udsigt, der var til, at det kunde ske. Jeg undrer mig endog ogsaa over, at den ærede Ordfører sandt Ministeren saa medgjørlig, at han i denne Medgjørlighed kunde se et Haab om, at Loven vil udkomme, thi det forekommer mig, at den ærede Minister tog saa koldt paa Lovforslaget, som det vel er tænkeligt. Det, at man tilbyder at forhandle, har ikke saa Sort at betyde, naar man dertil kritiserer Lovforslaget fra Ende til anden og fluttelig kommer til det Resultat, at der ingen Træng er til dette Lovforslag. Den ærede Minister udviklede udsørlig, at i de 6—7 Aar, hvori dette Lovforslag har ligget stille, har det kommunale Liv udviklet sig i en saa overordentlig heldig Retning, at han ønskede, at vi fremdeles kunde have No lidt længere Tid endnu. Derved føler jeg mig overtydet om, at der ikke er noget Haab om at faae Lovforslaget igjennem. I alt Fald maatte det, hvis det skulde gaa igjennem, undergaa, som ogsaa den ærede Ordfører sagde, adskillige Forandringer. Naar der saa blot bliver Noget tilbage af, hvad jeg i Særdeleshed sætter Pris paa, vil jeg være tilfreds. Jeg skal saaledes nævne § 4. Jeg skal gaa saavidt, at selv om vi skulde slaa en Mand af — efter § 4 skulde der jo vælges to Valgmænd i hver Kommune, medens Sogneraadet nu vælger een Mand — vilde jeg, naar vi kun fik det byttet saaledes om, at det blev Kommunens Vælgere istedet for Sogneraadet, der valgte Valgmanden, anse det for et meget betydeligt Fremskridt. Ganste vist kunde man jo sige, at, naar man ikke kunde faae Andet end det, var det for Lidt at sætte Lovgivningsmagtneriet i Bevægelse for. Jeg skulde ogsaa med største Fornøjelse ønske, at vi kunde faae de andre Bestemmelser, som ere indsatte. En anden Bemærkning vil jeg gjøre ved samme Leilighed nemlig overfor den ærede Minister, og det er den, at ikke alene fra ham, men fra den Side, hvortil han hører, maa man stadig høre, naar vi behandle Lovforslag af den Slags, at de, der svare høiest Bidrag til Stat eller Kommune, bør have en særlig Forret. Det er dem, sige de, som Trykret falder haardest paa, og sølgelig hør de ogsaa have størst Indflydelse paa, hvorledes Bidragene skulle anvendes. Denne Sætning vil jeg ikke godkjende. Det er ikke sagt, at Skattebidraget trykker den Mand, som giver 100 Kr. i Stat til Amtet, ligesaa haarbt, som det trykker den, der giver 10 eller 5 Kr. Ivertimod er jeg meget tilbøjelig til at tro, ja jeg er endog ogsaa fuldstændig overtydet om,